

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/102/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117201337
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2117201337.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačejca, v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., IČO: 35 910 739, adresa sídla Bratislava, Mlynské Nivy 44/b, zastúpeného advokátom: Mgr. Miroslav Hanec, adresa sídla Žilina, Hruštiny 602, proti žalovanému: P. F., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu E., P. XXX/XX, zastúpenému advokátom: JUDr. Dalibor Pavelka, adresa sídla Hlohovec, Pribinova 46, o 1.625,84 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 25. januára 2019 č.k. 33Csp/22/2017-72 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa r u š í a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1 Rozsudkom súd žalobu zamietol (výrok I.).

1.2.1 Z vykonaného dokazovania mal za dokázané :

Žalobca si podanou žalobou uplatňuje voči žalovanému nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu v období od 19.1.2015 do 27.7.2015 na odbernom mieste P. XXX/XX, E., ku ktorému neoprávnenému odberu malo dôjsť odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čo žalobca v konaní preukazoval znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom Ing. Petrom Leškom č. 428/PL-2015 z 18.8.2015.

1.2.2 Na odbernom mieste P. XX, E., bola realizovaná výmena plynomeru výrobné číslo 2212077, pričom ako zistené skutočnosti na odbernom mieste sa v Zápise a Montážnom liste zo dňa 27.7.2015 spísanom žalobcom a podpísanom žalovaným uvádza: „Meradlo vonku neprístupné, umiestnené na fasáde rodinného domu za plotom dvora. Pri výmene prítomný p. F. P. Meradlo odoslané na posúdenie overovacích značiek k znalcovi. Odberateľ má aj alternatívne vykurovanie krbom.“ Ako inštalované spotrebiče sa v montážnom liste uvádzajú kotel s TUV Protherm Tiger 24kw 1 ks a varná doska 1 ks.

1.2.3 Žalobca faktúrou číslo 9000206388 vystavenou 24.8.2015 ako dodávateľ vyúčtoval odberateľovi - žalovanému škodu za neoprávnený odber zemného plynu za obdobie 19.1.2015 - 27.7.2015 vo výške 1.625,84 eur v súlade s platnou vyhláškou. Faktúra bola splatná dňa 7.9.2015. Žalovaný ku dňu rozhodovania súdu takúto faktúru nezaplatil ani len sčasti.

1.2.4 Účelom znaleckého posudku č. 428/PL-2015 vypracovaného znalcom Ing. Petrom Leškom dňa 18.8.2015 na základe žiadosti zadávateľa - žalobcu bolo potvrdenie neoprávneného odberu plynu podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike. Z Nálezovej časti posudku vyplýva, že znalcovi bol v nepoškodenom obale predložený plynomer s výrobným číslom 2212077-0B9-05-I, ktorý má na počítadle údaj „13838,540“. Vizuálnou prehliadkou plynomeru znalec zistil, že plomba je predelená, kryt číselníka je možné demontovať bez dodatočného poškodenia plomby. Na plombe sa nachádza označenie „05 M41 - M41“. Optickým skúmaním povrchu zaistovacieho plechu

krytu číselníka zistil mechanoskopické stopy po pôsobení predmetu - nástroja. Optickým skúmaním povrchu plomby zistil prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla. V Posudkovej časti ďalej znalec konštatuje, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelusťami plombovacích klieští pri konštantnom 23 násobnom zväčšení zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú podobnosť špecifických znakov sporných kontrolných odtlačkov. Na základe optického skúmania je podľa znalca možné predpokladať, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky mohli byť vytvorené čelusťami toho istého nástroja. V Závere posudku znalec na otázku, či bol overovací a zabezpečovací znak označený nástrojom na to určeným, znalec uvádza, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky mohli byť vytvorené čelusťami toho istého nástroja. Na otázku, či má značka poškodenie, lepenie, znalec uvádza, že plomba osadená v kryte číselníka meradla bola poškodená - predelená a následne zlepená. Na otázku, či sa zhoduje odtlačok na spornej a odtlačok na kontrolnej overovacej/zabezpečovacej značke, znalec uvádza, že optickým skúmaním označení zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú podobnosť špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov. Na otázku, či je kryt/meradlo poškodené, znalec uvádza, že optickým skúmaním krytu číselníka zistil mechanoskopické stopy po pôsobení predmetu - nástroja.

1.2.5 Spoločnosť Slovakia Energy ako dodávateľ vyúčtovala faktúrou č. 7203044629 zo dňa 20.1.2016 žalovanému odplatu za odber zemného plynu za obdobie od 1.2.2015 do 18.1.2016 vo výške 898,37 eur, pričom na preddavkoch bola žalovaným za uvedené obdobie zaplatená suma 852 eur a nedoplatok predstavoval sumu vo výške 46,37 eur.

1.2.6 Žalovaný ako svedok v konaní vedenom na Obvodnom oddelení PZ v Leopoldove pod sp. zn. ČVS: ORP-1425/LP-TT-2016-MB uviedol, že pôvodné plynové meradlo pracovník odmontoval, otočil ho, zobral lupu a začal niečo kontrolovať a po chvíľke povedal, že je poškodená plomba. Potom sa žalovaného spýtal, či manipuloval s uvedeným meradlom, na čo žalovaný odpovedal, že určite nie. Následne pracovníci uviedli, že je potrebné poškodený plynomer zadokumentovať iným pracovníkom žalobcu, ktorému zatelefonovali. Tento technik pôvodné meradlo zabalil do krabice a následne ho zapečatil.

1.3 Vec právne posúdil ako nárok prevádzkovateľa distribučnej siete plynu (žalobcu) na náhradu škody spôsobenej mu neoprávneným odberom plynu odberateľom (žalovaným) podľa § 82 ods. 1 písm. d), ods. 2, ods. 3 a ods. 4, ZoE (Zákon číslo 251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov), § 488, § 489, § 494, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1 a § 52 ods. 4 O.z. (zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov), § 15 ods. 6 písm. d) ZoM (zákon číslo 142/2000 Z.z. o metrologii v znení neskorších predpisov) § 17 ods. 3 a ods. 6 ZoZ (zákon číslo 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v znení neskorších predpisov), § 209 ods. 1 a 2, článok 15 ods. 1 ods. 2 C.s.p. (zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) a dospel k záveru, že nároky uplatnené žalobcom v tomto konaní voči žalovanému, mu nemožno priznať z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že na odbernom mieste žalovaného v období od 19.1.2015 do 27.7.2015 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, t.j. nepreukázal existenciu protiprávneho úkonu - neoprávneného odberu zemného plynu, preto ani nemohol byť preukázaný vznik škody na strane žalobcu ani existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom zemného plynu a škodou.

1.4 Na odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci sa nejedná o spotrebiteľský spor, keď žalobcom uplatnený nárok nemá základ v spotrebiteľskej zmluve, ide o nárok na náhradu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom plynu, preto žalovaný v konaní nemá postavenie spotrebiteľa.

1.5 Aktívna legitímácia žalobcu (prevádzkovateľa distribučnej siete) je daná v zmysle § 82 ods. 2 ZoE, kde je žalobca uvedený ako jeden zo subjektov oprávnených uplatňovať si náhradu škody v prípade neoprávneného odberu.

1.6.1 Žalobca spolu so žalobou predložil znalecký posudok znalca z odboru Kriminalistika, odvetvie Mechanoskopia. Súčasťou znaleckého posudku nebola doložka v zmysle § 209 ods. 2 C.s.p. (a síce, že si je znalec vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku). Fotokópiu predmetnej doložky žalobca súdu predložil až na pojednávaní konanom dňa 24.10.2018. Súd hodnotil predložený dôkaz ako súkromný znalecký posudok podľa § 209 ods. 2 C.s.p., v zmysle ktorého súd nemôže hodnotiť

odborné závery týchto posudkov z hľadiska ich správnosti, ale hodnotí len presvedčivosť posudku pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Súd nemôže nekriticky preberať závery znaleckého posudku, nevšímať si vecnú správnosť znaleckého posudku a slepo dôverovať záverom znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, poprelo by to možnosť súdu hodnotiť tento dôkaz podľa jeho vnútorného presvedčenia a privilegovalo znalecký posudok, prenášalo zodpovednosť za skutkovú správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je z ústavného hľadiska neakceptovateľné (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/87/2018 zo dňa 27.6.2018).

1.6.2 Zákonom predpísané náležitosti písomne vyhotoveného znaleckého posudku upravuje v § 17 ZoZ, ktorý v odseku 6 požaduje, aby znalec v časti „posudok“ uviedol opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, aby tiež uviedol postup, na ktorého základe sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. Zároveň zákon požaduje, aby celková skladba znaleckého posudku umožňovala preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že plomba osadená v kryte číselníka meradla bola poškodená. Žalovaný, ale namietal a sponchyboval, že z týchto záverov znalca, nie je možné vyvodiť jednoznačný záver o spôsobe poškodenia plomby, pričom celý znalecký posudok možno podľa tvrdenia žalovaného považovať za nepreskúmateľný.

1.6.3 V znaleckom posudku predloženom žalobcom sa v rámci opisu postupu znalca pri znaleckej činnosti uvádza, že z plynomeru znalec demontoval olovenú plombu číselníka, pričom zistil, že na plombe sa nachádza označenie „05 M41 - M41“ (sporný odtlačok), ktorý porovnal s kontrolnými odtlačkami plombovacích klieští, ktoré prevzal od zástupcu spoločnosti žalobcu, na ktorých sa nachádza označenie „05 M41 - M41“, pričom ďalej uvádza, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelusťami plombovacích klieští pri konštantnom 23 násobnom zväčšení zistil zhodu. Zároveň v posudku uvádza, že za predložené sporné a kontrolné odtlačky nesie v plnej miere zodpovednosť zadávateľ (teda žalobca). Uviedol, že optickým skúmaním zistil mechanoskopické stopy po pôsobení predmetu - nástroja, ale ďalej už nešpecifikuje, že o aký predmet mohlo ísť a či došlo k poškodeniu, ktoré malo za následok neoprávnený odber plynu. Znalec teda bližšie nešpecifikoval o aké stopy mechanoskopického poškodenia ide, pričom z jeho záverov nie je tiež zrejmé, či mali vplyv na funkčnosť plynového meradla, resp. či došlo k nesprávnemu zaznamenávaniu odberu plynu na plynovom meradle. Závery znalca o predelení plomby a jej následnom zlepení tiež nemožno považovať za preskúmateľné, keďže z predloženého znaleckého posudku nevyplýva jasný záver o poškodení plomby. S poukazom na to, že v prejednávanej veci malo dôjsť k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii práve a len oddelením plomby a jej následným zlepením (nie výmenou plomby za novú označenú falošnou raznicou) považuje súd takýto opis postupu za nedostatočný, aby bolo možné urobiť jednoznačný záver o preskúmateľnosti znaleckého posudku a prihliadať na jeho záver ako na nepochybný. Súd poukazuje na skutočnosť, že ak záver znaleckého posudku znie, že došlo k poškodeniu plomby osadenej v kryte číselníka meradla a na povrchu zaisťovacieho plechu krytu číselníka boli zistené mechanoskopické stopy po pôsobení predmetu, vyžaduje sa, aby spôsob, akým znalec k takémuto záveru prišiel, bol preskúmateľný priamo zo znaleckého posudku, teda aby znalec riadne zdokumentoval porušovanie zabezpečovacích zariadení - plômb. Ešte naliehavejšia je takáto požiadavka v prípade, ak zadávateľom znaleckého posudku neboli súd, ale jedna zo strán sporu (ktorej je výsledok znaleckého dokazovania na prospech) a zároveň druhá strana nemala možnosť zúčastniť sa pri znaleckom dokazovaní, a tiež v prípade, že ako účel znaleckého posudku je uvedené „potvrdenie“ neoprávneného odberu, ktoré sugestívne ladenie otázky môže vzbudzovať pochybnosti o objektívnosti znaleckého posudku. Záver znaleckého posudku podľa názoru súdu nie je jednoznačne preskúmateľný, resp. nie je možné ho považovať za hodnoverný pre nepreskúmateľnosť postupu znalca, potom nie je možné na znalecký posudok ako na dôkaz prihliadať a z neho vychádzať.

1.6.4 Okrem toho tiež súd dáva do pozornosti, že znalec nezistil, že by došlo k falšovaniu plomby, nakoľko uzavrel, že sporný odtlačok čeluste plombovacích klieští a kontrolný odtlačok mohli byť vytvorené čelusťou toho istého nástroja. Znamená to teda, že plomba pri číselníku meradla nebola vymenená, išlo o pôvodnú plombu. Ak však nedošlo k nahradeniu plomby novou (keďže odtlačok raznice bol v poriadku), nie je zrejmé, akým spôsobom by mohlo dôjsť k opakovanému vyberaniu a vkladaniu plomby (za účelom zasahovania do číselníka meradla), nakoľko znalec v posudku nekonštatoval, že by boli okraje plomby poškodené a niesli známky napr. vypačovania. Taktiež nemožno konštatovať riadne zadokumentovanie predmetu skúmania - plynomera, nakoľko v znaleckom posudku (obr. č. 1)

je len čiernobiela neidentifikovateľná fotografia, porovnaním ktorej s farebnou fotografiou predloženou žalobcom na pojednávaní dňa 25.1.2019 vyhotovenej pri odoberaní plynomera nemožno jednoznačne konštatovať, že ide o totožnú škatuľu. Táto skutočnosť nie je preukázateľne overiteľná ani zo znaleckého posudku, keď v znaleckom posudku znalec uvádza, že mu bol doručený plynomer v nepoškodenom obale, ale už neuvádza, či škatuľa bola zapečatená. Z takto vykonaného znaleckého dokazovania a znaleckého posudku nie je možné jednoznačne nad všetky pochybnosti ustáliť, kedy konkrétne došlo k poškodeniu plomby daného meradla, t.j. k jej predeleniu a následnému zlepeniu, či k tomuto poškodeniu došlo v priebehu odberu plynu žalovaným, alebo v procese výmeny meradla, či pri jeho presune od žalovaného k znalcovi, alebo pri výkone samotnej znaleckej činnosti. Znalec v rámci opisu svojho postupu pri výkone svojej znaleckej činnosti uviedol v posudku len toľko, že kryt číselníka je možné demontovať bez dodatočného predelenia plomby. Pretože všetky vyššie uvedené relevantné skutočnosti znalec vo svojom posudku neozrejmil, nevenoval sa im, svoj záver oprel iba o svoje subjektívne tvrdenie, nie je možné takýto znalecký posudok považovať za hodnoverný a jeho závery za jednoznačné. Opis priebehu znaleckého skúmania v danom prípade neumožňuje preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť znalcových postupov a záverov. Odpovede na otázky, ktoré boli položené zadávateľom (žalobcom) znalcovi žiadnym relevantným spôsobom nepreukázali, že došlo k zásahu do mechanickej časti meradla - plynomeru, a teda k neoprávnenému odberu. Podporne súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 3614/2009 zo dňa 21.12.2010, podľa ktorého závery znaleckého posudku nemožno bez ďalšieho prebrať, ale je treba v prípade potreby ich overovať i inými dôkazmi, a to najmä vtedy, ak môžu byť pochybnosti o správnosti záverov znaleckého posudku. Navyše predložený znalecký posudok sa súdu javí ako vypracovaný formalisticky, keď znalec len do augusta roku 2015 vypracoval 428 posudkov (predložený znalecký posudok zo dňa 18.8.2015 má číslo 428), čo od začiatku roka 2015 predstavuje približne 55 vypracovaných znaleckých posudkov mesačne.

1.7 Možno konštatovať, že nebolo žalobcom jednoznačne preukázané, že došlo k porušeniu zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii a k neoprávnenému odberu zemného plynu. V predmetnej veci teda nebol preukázaný už prvý základný predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, a to tvrdený protiprávny úkon. Žalobca preto neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že na odbernom mieste žalovaného v období od 19.1.2015 do 27.7.2015 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, t.j. nepreukázal existenciu protiprávneho úkonu - neoprávneného odberu zemného plynu, preto ani nemohol byť preukázaný vznik škody na strane žalobcu, keďže škoda na jeho strane vzniká iba v prípade neoprávneného odberu, pričom v relevantnom období mal žalovaný uzavretú zmluvu o dodávke zemného plynu s konkrétnym dodávateľom, ktorému platil za dodaný zemný plyn zálohové platby a ďalej nemôže byť splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom zemného plynu a škodou.

1.8 Navyše súd mal za to, že žalobcovi sa v konaní nepodarilo preukázať ani vznik škody, pričom ani prípadné preukázanie porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle a preukázanie odberu plynu takýmto meradlom nepostačuje na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody, pretože žalobca je tiež povinný preukázať, že mu skutočne vznikla škoda, keď samotný vznik škody nie je možné zamieňať so spôsobom určenia jej výšky. Súd pritom dáva do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 26Co/291/2014 zo dňa 25.8.2015, v ktorom odvolací súd uvádza, že „odberateľovi (žalovanému) vznikne povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi prepravnej siete (žalobcovi) skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla - teda základným predpokladom vzniku nároku je existencia skutočne vzniknutej škody. Nie je možné súhlasiť s tvrdením žalobcu, že predpokladom (úspešného) uplatnenia nároku na náhradu škody je v tomto prípade neoprávneného odberu plynu len preukázanie skutočnosti, že na meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a že takýmto meradlom dochádzalo k odberu plynu. Odvolací súd zastáva názor, že citované ustanovenia zákona nezabavujú žalobcu povinnosti preukázať, že mu vznikla skutočná škoda (v zmysle vyššie uvedeného). Samotný vznik škody tiež nie je možné zamieňať so spôsobom určenia jej výšky, keď odsek 3 citovaného ustanovenia je možné aplikovať iba v prípade nemožnosti vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov. Predtým, ako k takémuto výpočtu dôjde, je však nevyhnutné mať vznik skutočnej škody preukázaný.“

1.9 Zároveň súd poukazuje na to, že ani v prípade, že by žalobca v konaní poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a vznik škody preukázal, nebolo by možné žalobe vyhovieť, a to z dôvodu, že žalobcom vyčíslenú škodu by nebolo možné uznať ako správne vyčíslenú škodu. Aj v prípade, ak

by bol preukázaný bez pochybností opakovaný neoprávnený odber plynu na verejne neprístupnom mieste (čo v predmetnom konaní preukázané nebolo, nakoľko ide o domácnosť a jednalo sa o žalobcom tvrdený prvý neoprávnený odber na danom odbernom mieste), žalobca má v zmysle ustanovenia § 82 ods. 3 ZoE, povinnosť v prvom rade vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, a až keď to nie je možné, má použiť spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, ktorý stanovuje vyhláška. V prípade výšky žalobcom uplatňovanej škody súd poukazuje na skutočnosť, že vyčíslenie škody v zmysle uvedenej vyhlášky pôsobí ako sankcia za neoprávnený odber, a nie ako náhrada škody plniaca funkciu kompenzačnú a preventívnu, keďže takéto vyčíslenie škody niekoľkonásobne prekračuje reálnu spotrebu žalovaného. Z faktúry vystavenej žalovanému zmluvným dodávateľom plynu je zrejmé, že za obdobie od 1.2.2015 do 18.1.2016 bola žalovanému fakturovaná suma za odber plynu vo výške 898,37 eur, t.j. v priemere 75 eur za mesiac, pričom za obdobie tvrdeného neoprávneného odberu od 19.1.2015 do 27.7.2015 bola žalovanému vyfakturovaná suma vo výške 1.410,37 eur (bez poplatkov za náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu), t.j. v priemere 201 eur za mesiac, čo je takmer trojnásobne viac. Súd pritom dáva do pozornosti nález Ústavného súdu ČR zo dňa 11.8.2015, sp. zn. I. ÚS 668/15, týkajúci sa neoprávneného odberu elektrickej energie, s ktorého závermi sa tunajší súd stotožňuje. Ústavný súd v odôvodnení poukázal na uznesenie sp. zn. Pl. ÚS 29/13 zo dňa 1.4.2014, v ktorom uviedol, že súdy v odôvodnených prípadoch nemusia nutne paušálne akceptovať spôsob výpočtu na základe vyhlášky. Napríklad pokiaľ súd dospeje k záveru, že v danom prípade by bol taký postup v rozpore so zákonom, a to napríklad z dôvodu, že by taký výpočet náhrady škody nezaistoval iba naplnenie kompenzačného princípu, ale by ním malo dôjsť v rozpore so zákonným zmocnením k akejsi nadkompenzácii poškodeného či k určitej forme sankcie neoprávneného odberateľa, je všeobecný súd povinný v danom prípade vykonávajúci právny predpis neaplikovať alebo ho aplikovať len sčasti a vo zvyšku postupovať podľa všeobecnej občianskoprávnej úpravy, prípadne obsah vykonávajúceho právneho predpisu, za účelom určenia skutočnej škody spôsobenej neoprávneným odberom elektriny, podľa kritérií všeobecnej občianskoprávnej úpravy, náležite modifikovať. Podporne súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 26Co/291/2014 zo dňa 25.8.2015.

1.10 Základnými predpokladmi vzniku občianskoprávnej zodpovednosti je porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Vyššie uvedené zistenia viedli súd k záveru, že v konaní nebolo žalobcom jednoznačne a bez pochyb preukázané, že došlo k porušeniu zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii a k neoprávnenému odberu zemného plynu (protiprávny úkon) a ku vzniku škody a v akej výške. Napriek tomu, že v danom prípade nároku na náhradu škody nie je potrebné zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, mal súd za to, že žalobca nepreukázal predpoklady objektívnej zodpovednosti, keď neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ani toho, že mu vznikla škoda a v akom rozsahu, teda nepreukázal ani protiprávny úkon, ani vznik škody, z čoho súd vyvodil ten právny záver, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná, a preto ju v celom rozsahu vo výroku I. zamietol.

1.11 O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.). Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 251, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. a vecne potrebou priznania žalovanému plnej náhrady trov konania vzhľadom na jeho plný procesný úspech v spore.

2.1 Rozsudok v celom rozsahu napadol riadnym a včasným odvolaním žalobca s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vinniac súd prvej inštancie, že tento na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil, v dôsledku čoho potom aj nesprávne vo veci samej rozhodol.

2.2 Súd správne v bode číslo 32. odôvodnenia svojho rozsudku konštatuje, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že plomba osadená v kryte číselníka meradla bola poškodená. Preto ďalšie konštatovanie súdu, týkajúce sa poškodenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii žalobca považuje za právne bezvýznamné vzhľadom k tomu, že príslušná skutková podstata, podľa ktorej si náhradu škody uplatňuje, vyžaduje preukázať poškodenie zabezpečenia plynomera. Zákonou požiadavkou nie sú ďalšie úvahy v smere ktorých súd postupoval, a to kto poškodil zabezpečenie, akým spôsobom, či mohol byť plynomer funkčný a podobne. V bode číslo 33. odôvodnenia rozsudku súd ďalej konštatuje, že závery znalca o predelení plomby nemožno považovať za preskúmateľné, keďže z

predmetného znaleckého posudku nevyplýva jasný záver o poškodení plomby. Takéto závery súdu pri vyhodnotení dôkazov sú zmätočné a nekorektné, nakoľko jedine znalec je kvalifikovane oprávnený na vyslovenie záveru o stave zabezpečenia plynomera a teda či bolo alebo nebolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a to s ohľadom na mechanoskopické stopy nájdené na porušenej plombe. Znalec v znaleckom posudku na strane 6 jednoznačne konštatuje, že plomba odsadená v kryte číselníka meradla bola poškodená - predelená a následne zlepená. Sám žalovaný, ani súd, takéto závery nespochybujú, naopak vyjadrili súhlasné stanovisko s týmto záverom znalca. Závery súdu potom sú v logickom protiklade a preto vyznievajú zmätočne.

2.3 Neobstojí záver súdu prvej inštancie, že nemožno konštatovať riadne zdokumentovanie predmetu skúmania - plynomera, nakoľko zo znaleckého posudku jasne vyplýva, o akú škatuľu ide, aj keby takéto vec nevyplývala z povahy balenia predmetného plynomera, tak je na základe predložených dôkazov jasné, o aký typ meradla ide a aké je jeho výrobné číslo. Toto sa v každom ohľade zhoduje.

2.4 Neobstojí záver súdu, že nebolo preukázané porušenie zabezpečenia plynomera proti neoprávnenej manipulácii a neoprávnený odber zemného plynu. Ako už bolo vyššie uvedené, porušenie plomby a odber plynu boli nesporné.

2.5 Neobstojí záver súdu o nesprávnosti výpočtu škody žalobcom za použitia vyhlášky, nakoľko vyhláška predstavuje jediný spôsob pre výpočet škody v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE.

3. Žalovaný odvolací návrh nepodal a vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu žalobcu navrhol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Opätovne poukázal na nepreskúmateľnosť znaleckého posudku a jeho nedostatočnosť pre osvedčenie existencie ktoréhokoľvek z predpokladov (najmä protiprávnosti) pre uplatňovanie nároku na náhradu škody.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p. (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnuté rozhodnutie je potrebné ako vecne nesprávne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5.1 Predmetom konania je žaloba o zaplatenie 1.625,84 eur s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 1.625,84 eur od 1.2.2017 do zaplatenia, titulom nároku prevádzkovateľa distribučnej siete plynu na náhradu škody vzniknutej mu neoprávneným odberom plynu, meraným určeným meradlom na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

5.2 Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec nesprávne právne posúdil a následne dospel k nesprávnemu právnemu záveru o potrebe zamietnutia žaloby pre neunesenie dôkazného bremena žalobcu, že na odbernom mieste žalovaného v období od 19.1.2015 do 27.7.2015 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, teda nepreukázal existenciu protiprávneho úkonu, ani vznik škody na strane žalobcu.

6. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že dňa 27.7.2015 vykonal žalobca kontrolu odberného miesta E., P. XX (Zápis zo dňa 27.7.2015 na č.l. 4), pri ktorom bola vykonaná výmena meradla. Na odbernom mieste bolo zistené, že meradlo bolo zvonku neprístupné, umiestnené na fasáde rodinného domu za plotom dvora. Meradlo bolo zabalené do krabice, odoslané na posúdenie overovacích značiek

znalcovi. Pri výmene bol prítomný pán P. F. - žalovaný, ktorý predmetný zápis podpísal. Dňa 27.7.2015 žalobca vyhotovil písomnosť Montážny list meradla z ktorého vyplýva, že na odbernom mieste E., P. XX bola vykonaná demontáž plynomera výr. č. k 2212077 a montáž plynomera výr. č. 2206559, keď žalovaný podpisom potvrdil súhlas s výmenou určeného meradla v deň podpisu montážneho listu v zmysle § 76 ods. 10 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike. Žalobca vypracoval Výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu (na č.l. 11), ktorým vyčíslil výšku škody 1.625,84 eur (pozostávajúca z ceny neoprávneného odberu zemného plynu v sume 1.410,37 eur, nákladov spojených so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu v sume 215,47 eur). Faktúrou č. 9000206388 zo dňa 24.8.2015 žalobca fakturoval žalovanému sumu 1.625,84 eur so splatnosťou dňa 7.9.2015 za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu za obdobie 19.1.2015 až 27.7.2015 (na č.l. 11).

7.1 Pokiaľ námietky smerujú k právnomu posúdeniu veci odvolací súd uvádza:

Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

7.2 Základnou spornou otázkou bolo, či pre účely nároku prevádzkovateľa distribučnej siete na náhradu škody podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE je potrebné skúmať, akým spôsobom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (ako bola plomba predelená a následne zlepená), či došlo k poškodeniu meradla spôsobom umožňujúcim neoprávnený odber plynu resp. znemožňujúcim jeho správnu činnosť (či došlo k zásahu do mechanickej časti meradla - plynomeru), nakoľko až takýto zásah môže mať za následok neoprávnený odber plynu, alebo postačí ak je v konaní nesporné/preukázané, že na predmetnom meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

7.3 Podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

7.4 Podľa § 82 ods. 2 ZoE, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

7.5 Podľa § 82 ods. 3 ZoE, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

7.6 Podanou žalobou sa žalobca domáha voči žalovanému zaplata náhrady škody, ktorú mu mal spôsobiť žalovaný neoprávneným odberom zemného plynu, keď v rozhodnom období (19.1.2015 až 27.7.2015) na danom odbernom mieste odoberal zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, čím podľa žalobcu došlo k naplneniu skutkovej podstaty neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike. Porušenie zabezpečenia (zabezpečovacích prvkov) proti neoprávnenej manipulácii (plomby), v tomto prípade predelenie a následné zlepenie plomby, žalobca preukazoval znaleckým posudkom číslo 428/PL - 2015 z 18. augusta 2015 znalca z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia, Ing. Petra Lešku.

7.7 S ohľadom na uvedené v odseku 7.6 odvolací súd poukazuje na to, že žalobca si žalobou uplatnil náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu voči žalovanému s poukazom na skutkovú podstatu uvedenú v ustanovení § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, pričom súd prvej inštancie bol povinný z uvedeného vychádzať (tu pozri aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo/51/2018).

7.8 Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo 51/2017, ktorým NS SR odkazom na predošlé rozhodnutia zaujal jednoznačný záver, že podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol nameraný určeným meradlom, na

ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (§ 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z.z.) sa považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) cit. zák. rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) ZoE. Druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu a vznikom škody. Z cit. rozhodnutia NS SR v podstate vyplýva, že odberateľ plynu tu zodpovedá za objektívny protiprávny stav vzniknutý na určenom meradle na jeho odbernom mieste bez ohľadu na to, či tento stav sám zaviniel alebo vyvolal. Na takéto závery poukázal Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/32/2018, od ktorých nemal dôvod sa odkloniť, a ktoré považoval za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.

7.9 Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, upravuje osobitný prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu a sú špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 420 Občianskeho zákonníka, upravujúcim všeobecnú zodpovednosť fyzických a právnických osôb za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d), v spojení s ustanovením § 82 ods. 2 ZoE sú 1. porušenie právnej povinnosti, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V tomto prípade ide o osobitný druh objektívnej zodpovednosti odberateľa, keď rozhodujúce v zmysle tohto ustanovenia je to, že odberateľ odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktorým protiprávnym konaním odberateľa skutočne vznikla škoda buď dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete, alebo prevádzkovateľovi zásobníka. V danom prípade nároku na náhradu škody preto nie je potrebné zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, avšak musia byť preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, t. j. 1. protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, 2. vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb (dodávateľ plynu, prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete alebo prevádzkovateľ zásobníka) a 3. existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom.

7.10 Záver súdu prvej inštancie, že vznik škody možno vyvodiť iba zo samotného zásahu do meradla, následkom ktorého by meradlo nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo množstvo odobratého plynu, pričom takéto poškodenie meradla preukázané nebolo v danej veci podľa odvolacieho súdu neobstojí, keďže súd prvej inštancie bol povinný tak ako už odvolací súd konštatovať vyššie vychádzať z toho, že žalobca si uplatnil náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu voči žalovanému s poukazom na konkrétnu skutkovú podstatu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, ktorá na rozdiel od skutkovej podstaty podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike nevyžaduje skúmať či meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, ale postačí skúmať či došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil s námietkou žalobcu, že v súvislosti so skutkovou podstatou podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike tento ani vyhláška (MH SR č. 449/2012 Z.z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu) neustanovujú, že by meradlo s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii muselo v súvislosti so vznikom škody trpieť aj tým, že nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva spotrebu plynu.

7.11 Podstatný v danej veci je záver prvoinštančného súdu v bode 32. napadnutého rozsudku, keď konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné to, že na predmetnom meradle bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (poznámka odvol. súdu - tak ako to uzavrel aj súd prvej inštancie, konkrétne toto skutkové tvrdenie žalobcu priamo /vyslovne nepoprel počas konania súdu prvej inštancie ani žalovaný, ktorý len namietal spôsob jeho preukázania žalobcom/ a to námietka smerovala len voči znaleckému posudku, ako len jednému z dôkazov predložených žalobcom opomínajúc, že poškodenie plomby meradla bolo zistené aj pracovníkmi žalobcu pri jeho

demontáži a žalovaný, ktorý sa demontáže osobne zúčastnil, takéto skutkové zistenia v tom čase žiadnym spôsobom nenamietal - poprel len obvinenie, že by takéto poškodenie spôsobil on sám - tu pozri aj § 151 ods. 1 a 2 C.s.p.), keďže bola poškodená plomba, z čoho je nutné podľa odvolacieho súdu vychádzať a vyvodiť preukázanie existencie protiprávneho úkonu ako jedného z predpokladov zodpovednosti za škodu, ktorý vyplýva z § 82 ods. 1 písm. d) ZoE. Teda závery súdu prvej inštancie o potrebe ďalšieho skúmania resp. dokazovania nefunkčnosti, obmedzenej funkčnosti, nezaznamenávania alebo nesprávneho zaznamenávania meradla, prípadne spôsobu jeho poškodenia nie sú dôvodné a nevyplývajú ani z obsahu uvedenej skutkovej podstaty neoprávneného odberu zemného plynu (podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE). Odvolací súd sa teda stotožnil s námietkou žalobcu, že skúmanie funkčnosti meradla je nedôvodné, a že záver súdu prvej inštancie ohľadom nepreukázania či meradlo nezaznamenávalo hodnoty alebo či hodnoty zaznamenávalo ale nesprávne, nemá v danej veci opodstatnenie.

7.12 Obdobne dôvodnou bola aj námietka žalobcu o nesprávnosti záveru súdu prvej inštancie o odôvodnených pochybnostiach týkajúcich sa záverov znalca o poškodení plomby meradla pre nepreskúmateľnosť postupu znalca, nakoľko zo znaleckého posudku predloženého žalobcom jednoznačne vyplýva, že znalec vizuálnou prehliadkou zistil, že plomba je predelená a kryt číselníka je možné demontovať bez dodatočného poškodenia plomby a že znalec optickým skúmaním povrchu plomby zistil prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla ako aj mechanoskopické stopy na povrchu zaistovacieho plechu krytu číselníka po pôsobení nástroja čo riadne aj fotograficky zdokumentoval a príslušnú fotodokumentáciu zahrnul do znaleckého posudku (tu pozri časť II. Posudok). Pre poriadok je potrebné uviesť (ako to správne namietal aj samotný žalobca), že žalovaný počas konania samotné poškodenie plomby existujúce už v čase demontáže meracieho zariadenia (dňa 27.7.2015) nenamietal a úvahy súdu o tom, že k poškodeniu plomby mohlo dôjsť aj počas prepravy meracieho zariadenia ku znalcovi, alebo aj samotným znalcom pri znaleckom úkone, pôsobia až paranoidne. Pokiaľ súd prvej inštancie podsúva názor, že súkromný znalecký posudok má apriori nižšiu dôkaznú hodnotu ako znalecký posudok vypracovaný na základe rozhodnutia súdu v súdnom konaní odvolací súd uvádza, že súkromný znalecký posudok je znalecký posudok, ktorého vypracovanie síce nenariadil súd (jeho vypracovanie obstarala priamo strana sporu), ale je namieste, aby bol tento znalecký posudok použitý aj v súdnom konaní a vykonávaný a hodnotený ako znalecký posudok, ktorého vypracovanie nariadil súd. Podľa C.s.p. žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (článok 15 ods. 2 C.s.p.), t.j. každý dôkaz má rovnocenné postavenie a potenciál presvedčivosti. Doterajšia prax súdov síce umožňovala posudzovať takýto znalecký posudok ako dôkaz listinou (ako sa k tomu nedôvodne uchýlil aj súd prvej inštancie), nakoľko súd nemal možnosť znalca, ktorý nebol ustanovený súdom a ktorý vypracoval súkromný znalecký posudok vypočuť a položiť mu doplňujúce otázky, prípadne ho konfrontovať s ustanoveným znalcom a podobne, čím boli možnosti súdu v zisťovaní skutkového stavu obmedzené a spravidla nasledovalo nariadenie ďalšieho znaleckého dokazovania, čo však už neplatí. Podľa súčasnej právnej úpravy procesný postup vykonávania dôkazu - súkromného znaleckého posudku je rovnaký ako pri znaleckom posudku súdom ustanoveného znalca (§ 208 C.s.p.). Zrovnoprávenie vykonávania obidvoch znaleckých posudkov je pozitívom novej právnej úpravy, ktorá dáva súdu možnosť znalca, ktorý vypracoval súkromný znalecký posudok vypočuť (klásť mu doplňujúce otázky, žiadať o vysvetlenie, doplnenie a podobne). Čo sa týka hodnotenia súkromného znaleckého posudku platia tie isté kritériá, ako pri hodnotení znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca.

7.13 Pre poriadok je potrebné uviesť, že nespornosť skutkového tvrdenia (v tomto prípade skutkového tvrdenia žalobcu o porušení zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii) v zmysle § 151 C.s.p. je daná buď de facto, alebo de iure. De facto je skutkové tvrdenie nesporné, ak protistrana vyhlásiť, že je pravdivé, alebo, ak protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenie. De iure je skutkové tvrdenie nesporné, ak sa aplikuje právna domnienka upravená v § 151 ods. 1. C.s.p.. Podľa tejto domnienky platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec (ak sa k tvrdeniu skutočnosti nevyjadrila), alebo, ak ho síce poprela, avšak neúčinne. Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 C.s.p. musí totiž popierajúca strana uviesť vlastné tvrdenia. Rovnako ako skutkové tvrdenia, aj popretie skutkových tvrdení musí byť substancované. Popretie skutkových tvrdení protistrany musí byť výslovné. Nepostačuje všeobecné vyhlásenie (napríklad o tom, že žaloba je nedôvodná, resp. v prejednávanej veci - že žalobcom predložený posudok nepreukazuje poškodenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii), z ktorého by bolo možné vyvodiť iba konkludentný nesúhlas strany so skutkovým stavom tvrdeným protistranou.

8.1 Pokiaľ ide o námietku odvolateľa o nesprávnosti záveru súdu prvej inštancie, že nepreukázal vznik škody a že táto mu vznikla v súvislosti so spotrebou plynu v čase neoprávneného odberu odvolací súd uvádza:

Podľa § 82 ods. 2 ZoE, odberateľ, ktorý neoprávnenne odoberal plyn, je povinný nahradiť okrem iného prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočnú škodu, ak vznikla. V prípade neoprávneného odberu plynu dochádza k vzniku škody prevádzkovateľovi distribučnej siete práve preto, že tento nemôže odberateľovi poskytnúť platné údaje o nameranej spotrebe plynu. Z § 76 ods. 1 ZoE vyplýva, že dodávka plynu sa meria určeným meradlom, pričom na základe týchto údajov spravidla aj prebieha fakturácia zo strany dodávateľa (§ 76 ods. 7 cit. zák.), pokiaľ prevádzkovateľ distribučnej siete neurčí použitie typového diagramu (§ 76 ods. 2 cit. zák.). V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou zaniká platnosť overenia a tiež použiteľnosť údajov z tohto určeného meradla (§ 15 ods. 6 písm. d/ zákona č. 142/2000 Z.z.). Údaje získané z takéhoto meradla teda dodávateľ plynu nemôže použiť ako podklad fakturácie, v dôsledku čoho nemôže v podstate vôbec vyúčtovať dodávku plynu (nie je totiž zrejmé, či vôbec plyn dodal a v akom rozsahu). Pokiaľ však bol na takomto odbernom mieste plyn skutočne odoberaný, potom je zrejmé, že niekomu tento plyn „chýba“. Pre určenie toho, komu chýba, kto teda má nárok na jeho náhradu, sú rozhodujúce pravidlá organizácie trhu s plynom. Plyn sa od dodávateľov prepravuje k odberateľom spravidla distribučnou sieťou (porov. § 2 písm. c/ piaty bod ZoE). Distribúcia plynu z technického hľadiska prebieha v zásade samospádom, keď zodpovednosťou prevádzkovateľa distribučnej siete je zabezpečovať v sieti v zásade dostatočný tlak na to, aby plyn v tejto sieti „tiekol“. Veľmi zjednodušene možno povedať, že jeho úlohou je zabezpečiť, aby bolo do tejto siete na jednom „konci“ vháňané dostatočné množstvo plynu na to, aby v tejto sieti bol dostatočný tlak na to, aby odberateľovi, ktorý otvorí kohútik alebo zapne plynový spotrebič, plyn na určenom mieste sám (vlastným tlakom) vychádzal. Distribučná sieť je na území Slovenskej republiky v zásade len jedna s určenými vstupnými bodmi a výstupnými bodmi (§ 50 ods. 2 a 3 vyhlášky ÚRSO č. 24/2013 Z.z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie trhu s plynom), na ktorú sú však napojení rôzni dodávatelia plynu a odberatelia plynu. Je technicky v podstate nemožné viesť samostatnú sieť od každého dodávateľa ku každému odberateľovi, v dôsledku čoho sa plyn všetkých dodávateľov distribuuje k odberateľom jednou sieťou. Dodávatelia do nej plyn dodávajú, odberatelia z nej plyn odoberajú. Úlohou prevádzkovateľa distribučnej siete je potom jednak zabezpečovať zásadný súlad medzi množstvom dodávaného a množstvom odoberaného plynu a v rámci toho vyúčtovať a „párovať“ množstvá plynu odobraté jednotlivými odberateľmi s jednotlivými dodávateľmi. Na tento účel vyhlášky č. 24/2013 Z.z. ustanovuje v § 53 a 54, ako aj § 58 a nasl. podrobný postup, akým sa táto rovnováha zabezpečuje. Už z logiky veci však nie je možné nikdy presne predpokladať, koľko plynu odberatelia zo siete odoberú. V dôsledku toho môže dočasne nastať nesúlad medzi množstvom odobraného a dodaného plynu, čím vzniká tzv. odchýlka. Jej vyvažovanie je podľa § 2 písm. c) pätnásteho bodu zákona o energetike a § 67 vyhlášky č. 24/2013 Z.z. cit. § 67 ods. 1 vyhlášky č. 24/2013 Z.z. potom rozlišuje medzi technickým vyvažovaním (teda technické opatrenia na zabezpečenie prevádzky siete, napr. aj dodanie vlastného plynu prevádzkovateľa distribučnej siete do siete na účel udržania rovnováhy v sieti) a obchodným vyvažovaním, ktorým je vyúčtovanie vznikajúcich rozdielov. Prevádzkovateľ distribučnej siete na základe odčítania spotreby plynu jednotlivými odberateľmi, ktorí majú uzavretú zmluvu o dodávke s tým istým dodávateľom, zisťuje, či množstvo odobraného plynu zodpovedá množstvu plynu dodaného do siete týmto dodávateľom. Ak medzi týmito množstvami vznikne nesúlad, je zrejmé, že odberatelia odobrali plyn niekoho iného, a vzniknutý rozdiel musí nahradiť dodávateľ, ktorý nedodal do siete dostatok plynu pre svojich odberateľov.

8.2 Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t.j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnenne odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré prevádzkovateľ distribučnej siete musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu odberateľom (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo/32/2018). Nejde teda výlučne o hodnotu odobratého plynu, ako nesprávne uzavrel aj súd prvej inštancie, navyše, hodnota takto odobratého plynu nemôže zodpovedať pôvodnej zmluvnej cene s poskytovateľom prístupu k distribučnej sieti, ktorý však v relevantnom období nemohol plyn podľa zmluvy žalovanému dodávať. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako

prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Pre prípad kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určil náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávneného odberu plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnené odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. Ako už bolo vyššie uvedené, podľa § 19 zákona číslo 142/2000 Z.z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba. Objektívne spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 ZoE predpokladá, t.j. podkladom na základe, ktorého by bolo možné presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t.j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnakých odber za obdobie zisťované. Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, tak je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu.

9.1 V súvislosti s námietkou žalobcu odvolací súd poukazuje na to, že ako druhý predpoklad zodpovednosti za škodu (vznik škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Súd prvej inštancie záver o nepreukázaní vzniku škody spája nesprávne s poškodením plomby (resp. zásahu do meradla) teda s ne/existenciou protiprávneho úkonu a nie so skutočnosťou o odoberaní plynu žalovaným v rozhodnom období (ako druhým predpokladom zodpovednosti za škodu). Pričom ani z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva žiadne skutkové zistenie prvoinštančného súdu o tom, či žalovaný v rozhodnom období odoberal zemný plyn alebo nie, teda ohľadom uvedeného súd prvej inštancie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, nevedol žiadne potrebné dokazovanie a teda ani neprijal žiaden záver.

9.2 S ohľadom na uvedené je potrebné, aby súd prvej inštancie ohľadom uvedeného predpokladu zodpovednosti za škodu doplnil dokazovanie, uviedol svoje skutkové zistenia a následne svoj právny záver o tom, či žalobca preukázal aj tento predpoklad zodpovednosti za škodu (žalovaný odoberal plyn v rozhodnom období prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii). V prípade pozitívneho záveru následne preskúma splnenie aj posledného predpokladu a to existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nepostupoval dôsledne podľa § 82 ods. 2 ZoE a nesprávne žalobu žalobcu zamietol, v ďalšom konaní v prípade naplnenia uvedeného zákonného ustanovenia bude viesť dokazovanie nutné aj k ustáleniu výšky škody uplatnenej v konaní žalobcom s poukazom na § 82 ods. 3 zákona o energetike. Nepriznanie uplatneného nároku a to ani len sčasti apriori len z dôvodu, že žalobca si podľa názoru súdu škodu nesprávne vypočítal (ktorý záver vo svojej podstate súd ani len náležite nezdôvodní) hraničí s neprípustnou svojvôľou súdu.

10. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, nevykonal potrebné dôkazy, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania i na to, že má byť nimi vyriešená základná prioritná otázka predchádzajúca až príp. následné závery, ktorými súd odôvodnil preskúmaný rozsudok, by doplnenie dokazovania odvolacím súdom nebolo účelné, odvolací súd s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie zrušil (v celom rozsahu včítane závislého výroku o náhrade trov konania a podľa § 391 C.s.p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť uplatnený nárok žalobcu, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky predpokladov vzniku na nárok na náhradu škody ako aj jej výšku, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a

následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite (vyvarujúc sa uvádzaniu vzájomne si odporujúcich záverov spôsobujúcich nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia, ako to bolo aj v preskúvanom rozhodnutí, kedy záver uvedený v bode 32. rozsudku priamo odporovala záveru uvedenému v bode 35. rozsudku) v súlade s ust. § 220 ods. 2 Cs.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

12. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

13. Podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

14. K prijatiu tohto rozhodnutia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).